

Adina Blady-Szwajger

(21.03.1917–19.02.1993)

pediatra, lekarka szpitala dziecięcego w getcie warszawskim, łączniczka Żydowskiej Organizacji Bojowej

Urodziła się w Warszawie. Jej ojciec pochodził z Rosji, natomiast matka wywodziła się z zasymilowanej rodziny polskich Żydów. Po zdaniu matury w 1934 roku w żydowskim gimnazjum dla dziewcząt "Jehudija", rozpoczęła studia medyczne na Uniwersytecie Warszawskim, których ukończenie pokrzyżował wybuch II wojny światowej.

Na początku października 1939 roku wyruszyła na wschód i do grudnia przebywała we Lwowie, skąd następnie wróciła do Warszawy. W marcu 1940 roku rozpoczęła pracę jako pediatra w Szpitalu Dziecięcym Bersonów i Baumanów, natomiast jesienią 1941 roku przeniesiono ją do filii tego szpitala, która mieściła się na Lesznie.

5 stycznia 1943 roku przeszła na tzw. aryjską stronę. Została łączniczką Żydowskiej Organizacji Bojowej i kurierką poleconą przez Marka Edelmana. Organizowała m.in. pomoc w ucieczkach z getta, uzyskaniu dokumentów, wyszukiwała mieszkania, przenosiła broń, roznosiła pieniądze oraz zbierała informacje o obozach pracy dla Komitetu Koordynacyjnego.

Od kwietnia 1943 roku żyła w Warszawie na tzw. aryjskich papierach jako Irena Meremińska. Latem 1943 i 1944 czasowo mieszkała także w Międzylesiu. Na przełomie tych lat pracowała w świetlicy Rady Głównej Opiekuńczej w klasztorze salezjanów na Powiślu, natomiast podczas powstania warszawskiego kolejno w szpitalach przy ulicy Miodowej i Mokotowskiej. 11 października 1944 roku ewakuowała się z Warszawy, konwojując grupę rannych do Milanówka. Wyzwolenia doczekała w Grodzisku Mazowieckim.

25 stycznia 1945 roku rozpoczęła pracę w Centralnym Komitecie Żydów Polskich jako referent do spraw dziecięcych i pediatra. Dyplom ukończenia studiów otrzymała 17 kwietnia 1951 roku na Akademii Medycznej w Łodzi. Do emerytury pracowała jako lekarka w różnych ośrodkach medycznych w Łodzi, Łagiewnikach i Szczecinie, początkowo jako ftyzjopediatra, a po 1968 roku jako lekarka szkolna.

Zmarła na raka w Łodzi, a pochowana została na cmentarzu żydowskim przy ulicy Okopowej w Warszawie. W 1988 roku spisała swoje wspomnienia, które ukazały się w 1994 roku pod tytułem "I więcej nic nie pamiętam".

Data publikacji: 2021-03-23

Data wydruku: 2021-11-30 00:32

Źródło: <http://1943.pl/artukul/adina-blady-szwajger/>